

Перспективи
європейської інтеграції
української економіки:
погляди зсередини та ззовні

Вольфганг Ур

**ПЕРСПЕКТИВИ
МАЙБУТНЬОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ В ЄС**

Під час цьогорічної поїздки в Україну приємно було усвідомити той факт, що ми не були змушені відкривати візу. Пройшовши митний контроль у Львові, ми були приємно вражені інформаційним повідомленням, згідно з яким усі відвідувачі з країн-членів ЄС отримують можливість паркування власного авто. Це свідчить про символічне відновлення дружніх відносин між Україною та ЄС. Даний процес набрав обертів і, слід визнати, починає приносити перші плоди.

Згідно з Положенням Європейської Ради від 28 листопада 1994 р.¹, Європейський Союз переслідуватиме наступні цілі та пріоритети у відносинах з Україною:

1. Розвиватиме та підтримуватиме міцні ділові зв'язки із Україною, а також сприятиме поліпшенню співпраці між Україною та Європейським Со-

© Вольфганг Ур, 2006.

Ур Вольфганг, професор, декан факультету економіки Дрезденського Технологічного Університету, Німеччина.

¹ Common Position of 28 November 1994, determined by the Council on the basis of article J. 2 of the Treaty on the European Union, on the objectives and priorities of the European Union with respect to Ukraine. In: Official Journal No. L 313 from 06/12/1994 pp. 0001–0002.

юзом; захищатиме незалежність, територіальну недоторканість та суверенітет України.

2. Підтримуватиме демократичний розвиток України шляхом консультацій щодо видання певних законів і надання практичної допомоги у заснуванні демократичних інститутів, а також шляхом налагодження ряду контактів між українськими та європейськими офіційними особами, членами парламенту і неурядових організацій на різних рівнях.

3. Сприятиме економічній стабілізації та економічним реформам, оскільки запровадження ринкової економіки є передумовою економічного розвитку, що підвищує політичну та соціальну стабільність. Для цього необхідно реалізувати умови договору про партнерство та співпрацю якомога швидше.

4. Сприятиме інтеграції України у світовий економічний простір.

Майже через 10 років, 1 травня 2004 р., Європейський Союз відсвяткував найвизначніший ювілей-розширення: прийом десяти нових членів – держав Центральної та Східної Європи і Балтії. Через 15 років після падіння Берлінської стіни відбулась унікальна, більше того, нечувана східна експансія виключно західного об'єднання держав.

Проте даний процес має цим і закінчитися, оскільки Європейському Союзу необхідно відновити власні сили. Коли йдеться про об'єднану Європу, ми не можемо виключати Україну. Стосовно масштабів, Україна є другою найбільшою країною континенту. Без України Європа є неповною.

Звісно, інтеграція України – нелегкий процес. Проте, шлях проторовано подіями минулорічної мирної Помаранчевої революції. Народ продемонстрував активну участь у будівництві спільного європейського дому.

1 грудня 2005 р. в Києві було проведено перший євро-український самміт з часів Помаранчевої революції. Європейський Союз та Україна підписали три угоди: про авіацію, співпрацю у секторі енергетики та програму «Галілео». Більш того, на цьому зібранні було прийнято рішення щодо виконання Україною технічних вимог з метою отримання статусу країни з ринковою економікою, а також захисту виробництва.

30 грудня 2005 р. Україна отримала статус держави з ринковою економікою. ЄС наголосив на тому, що цей факт суттєво сприятиме прискоренню процесу входження України у Всесвітню Торгову Організацію (ВТО).

Необхідно зазначити, що особливо актуальною є позиція стосовно пропозиції з приводу подальших перспектив співпраці України з ЄС, а також процесу інтеграційних змін. Роль, яку Україна виконуватиме в ЄС у майбутньому, залежатиме, з одного боку, від реформотворчих процесів, що відбуваються в нашій державі, а з іншого – від подальшого розвитку євроінтеграційного процесу.

Повертаючись до вищезгаданого «відновлення власних сил», потрібно зауважити, що пасивність сучасної Європи пояснюється тим, що декілька давніх держав-членів ЄС змушені зосередити власну діяльність на розширенні спільного європейського ринку на схід Європи. Підвищена європеїзація та глобалізація внутрішніх економік додала їм конкурентного тиску. У Європі жорстка конкуренція за право управляти бізнесом, разом із величезними відмінними умовами благоустрою та соціальних переваг, тяжіє до збільшення резервацій, спрямованих на майбутнє розширення.

Однак не існує жодної альтернативи щодо розвитку практичного конструктивного плану «багаторівневої Європи». У майбутньому це стане питанням унебезпечення можливостей ЄС від впливу територіальної нестачі ресурсів, з одного боку, та спроможності гарантування безпеки і стабільності на континенті, з іншого. Таким чином, варто акцентувати увагу на зв'язку з різними рівнями щільності, а також частковому партнерстві в індивідуальних зонах європейського співробітництва. Шенгенська зона та Єврозона вже виступають прикладами того, що не всі країни-члени ЄС мають брати участь у певних секторах інтеграції.

Для Європи цей рік вирішальний: вона має довести, що розширення ЄС є безумовно успішним процесом, а тому залишає за собою право та можливість подальшої інтеграції. Крім того, ЄС володіє потенціалом відновлення власної економічної динаміки навіть у скрутні часи. Більш того, Європа має повернути собі підтримку своїх мешканців. Реформи ЄС і його країн-членів є перманентним процесом. Відповідно, обов'язок політологів – належно забезпечувати та інформувати кожного громадянина відносно цих положень.

Співпраця між окремими інституціями та, особливо, між громадянами обох держав відіграє ключову роль в обопільному поступовому процесі зростання. Стимулювання взаєморозуміння, запозичення досвіду партнера, гармонізація європейських цінностей – втілення цих аспектів є можливим лише за умови спільного масового єднання та довіри.